

Beslutad av Signar Mäkitalo

Reviderad 2021-08-20

Smittspårning i kommunal och privat vård och omsorg inom olika boendeformer och med hemtjänst eller hemsjukvård gällande Covid-19

Covid-19 är sedan 2020-02-01 klassad som samhällsfarlig sjukdom enligt smittskyddslagen.

Smittspårning på särskilt boende, korttidsboende, LSS boende , gruppboenden inom Socialpsykiatri och HVB

- Smittspårning ska inledas så fort man har ett konstaterat fall hos brukare eller medarbetare.
- Vaccinerade mot Covid ska alltid ingå i smittspårning
- Symtomfria personer som de senaste 6 månaderna bekräftats med covid-19 ingår inte i smittspårningen.
- Undantag, har personen i punkten ovan tydliga symtom för Covid-19 skall den ingå i smittspårning ändå.
- Om en person varit aktuell i annan smittspårning i närtid, kontakta vårdhygien om det är aktuellt med ny provtagning Om ej aktuellt med ny provtagning var extra uppmärksam på ev. symtom

Smittspårning för medarbetare

- Personalprovtagning sker via egenremiss på 1177.se

Ansvar för smittspårningen

- Det är den ansvariga läkaren för boendet som är ytterst ansvarig för smittspårning av brukare. Smittspårningen kan överlåtas till annan hälso- och sjukvårdspersonal med kompetens för uppgiften.
- Enhetschef och administrativ personal ska bistå med administrativt arbete i smittspårningen.
- Enhetschef eller motsvarande ansvarar för att upprätta smittspårningslista över medarbetare provtagning.
- Enhetschef på boenden inom LSS , social psykiatri och HVB kontaktar vårdhygien. Smittspårning för dessa boenden hanteras utifrån Vårdområdeskarta enl Kapitel 2.21 i Regelbok för bedrivande av primärvård i Sörmland. Om frågor gällande Vårdområdeskarta kontaktar Vårdhygien Hälsoval.
- **Under storhelg sker ordination via beredskapsjouren i Primärvården**

<https://samverkan.regionsormland.se/for-vardgivare/halsoval/vardval-primarvard-halsoval/regelbok-primarvard/>

Utdrag från Regelboken

2.20 Smittskydd och vårdhygien

Vårdcentralen ska bedrivas i enlighet med anvisningar från Regionens enhet för smittskydd och vårdhygien.

Vårdgivaren ska tillhandahålla smittskyddsinsatser i form av information och provtagning. Vårdgivaren ska delta i de regelbundna återkommande observationsstudierna över följsamhet till basala hygien- och klädrutiner.

2.21 Samhällsmedicinskt ansvar

Vårdgivaren har ett samhällsmedicinskt ansvar. Detta ansvar är skilt från befolkningens val av vårdcentral. Den vårdcentral som kontaktas åtar sig uppdraget. Samhällsmedicinskt ansvar innebär i detta sammanhang att agera vid olika typer av ohälsoutbrott som exempelvis smittsamma sjukdomar och industriutsläpp. Det samhällsmedicinska ansvaret gäller bland annat förskolor, skolor och arbetsplatser. När det gäller skolor och förskolor omfattar det samhällsmedicinska ORG NR 232100-0032 · SID 35(45) ansvaret barnen som grupp, deras föräldrar samt personalen. Ansvaret handlar om information, stöd och åtgärder

Uppgifter som ingår i smittspårningen

- Kontakta vårdhygien och meddela att smittspårning påbörjats samt få information och rådgivning i syfte att minimera smittspridningen samt avgränsning gällande smittspårningen.
- Samtliga som ingår i smittspårningen skrivs ned på smittspårningslista – bilaga 1. En lista för brukare och en för medarbetare, eventuellt en för närstående. Tänk även på annan personal inklusive studenter som kan ha exponerats för direkt smitta.
- Informera samtliga brukare och medarbetare som ingår i smittspårningen om smitta och påbörjad smittspårning bilaga 2. Informationen finns på flera språk på samverkanswebben, se även länk nedan.
- Prov tas så fort som möjligt med PCR-Nasopharynx eller Poolat prov näsa, svalg och saliv [Provtagning vid misstänkt covid-19, screening eller smittspårning i kommunal hemsjukvård oavsett boendeform](#)
- Vid negativt provsvar tas nytt prov 3-5 dagar senare, gäller även medarbetare.
- Följ upp och sammanställ smittspårningen, kopia av listan skickas per post till vårdhygien.
De personer man inte kunnat nå noteras på listan t.ex. bortrest:
  - Ange antal som ingår i smittspårningen
  - Ange antal provtagna
  - Antal som utvecklade symtom
  - Antal som var positiva vid provtagning

Beslutad av Signar Mäkitalo

Reviderad 2021-08-20

I väntan på provsvar

- Basala hygien- och klädregler samt distansering i avvaktan på provsvar när det handlar om symtomfri brukare.
- Basala hygien- och klädregler med tillägg av personlig skyddsutrustning som vid covid-19, om brukaren har symtom.
- Munskydd ska alltid användas vid alla nära kontakter.
- Medarbetare utan symtom får arbeta i väntan på provsvar.

Vid provsvar

- Ansvarig läkare meddelar provsvar
- Vid behov av provsvar under helg kontaktar tjänstgörande sjuksköterska beredskapsjour.
- Kommunpersonal meddelar ansvarig läkare nästkommande vardag om provet är positivt.
- Personal kan läsa sitt provsvar via 1177. För personal som beställt prov via 1177 gäller att positiva provsvar även rings ut.

Smittspårning i ordinärt boende med hemtjänst/hemsjukvård

- Smittspårning ska inledas så fort man har ett konstaterat fall hos brukare eller medarbetare.
- De som ingår i smittspårningen är de som varit exponerade för det positiva fallet. Vid frågor vilka som ingår i smittspårningen kan man rådgöra med vårdhygien.
- Symtomfria personer som de senaste 6 månaderna bekräftats med covid-19 ingår inte i smittspårningen.
- Undantag, har personen i punkten ovan tydliga symtom för Covid-19 skall den ingå i smittspårning ändå.

Smittspårning för medarbetare

- Personalprovtagning sker via egen remiss på 1177. se

Ansvar för smittspårningen

- Det är den behandlande läkaren som är ytterst ansvarig för smittspårningen. Smittspårningen kan överlåtas till annan hälso- och sjukvårdspersonal med kompetens för uppgiften.
- Vårdcentralens läkare ansvarar för smittspårning om brukaren har hemtjänst och/eller hemsjukvård.
- Om brukare med hemtjänst är inlagd i slutenvård ansvarar smittspårningskurator för att informera vårdhygien som kontaktar chef i hemtjänst/hemsjukvård om positivt fall av covid-19.
- Enhetschef och administrativ personal ska bistå med administrativt arbete i smittspårningen.
- Enhetschef eller motsvarande ansvarar för att upprätta smittspårningslista över medarbetare provtagning.

Beslutad av Signar Mäkitalo

Reviderad 2021-08-20

Uppgifter som ingår i smittspårningen

- Behandlande läkare ansvarar för att chef i hemtjänst/hemsjukvård kontaktas om positivt fall.
- Kontakta vårdhygien och meddela att smittspårning påbörjats samt få information och rådgivning i syfte att minimera smittspridningen samt avgränsning gällande smittspårningen.
- Samtliga som ingår i smittspårningen skrivs ned på smittspårningslista – bilaga 1. En lista för brukare och en för medarbetare, eventuellt en för närstående. Tänk även på annan personal inklusive studenter som kan ha exponerats för direkt smitta.
- Informera samtliga brukare och medarbetare som ingår i smittspårningen om smitta och påbörjad smittspårning bilaga 2. Informationen finns på flera språk på samverkanswebben, se även länk nedan.
- Provs tas så fort som möjligt med PCR-Nasopharynx eller Poolat prov näsa, svalg och saliv [Provtagning vid misstänkt covid-19, screening eller smittspårning i kommunal hemsjukvård oavsett boendeform](#)
- För brukare med hemtjänst och/eller hemsjukvård ordinerar provet av ansvarig läkare i primärvård och provet tas i hemmet av delegerad hemtjänstpersonal eller ge uppdrag till hemsjukvårdspersonal.
- Vid negativt provsvar tas nytt prov 3-5 dagar senare. Gäller även medarbetare.
- Följ upp och sammanställ smittspårningen, kopia av listan skickas per post till vårdhygien. De personer man inte kunnat nå noteras på listan t.ex. bortrest:
  - Ange antal som ingår i smittspårningen
  - Ange antal provtagna
  - Antal som utvecklade symtom
  - Antal som var positiva vid provtagning

I väntan på provsvar

- Basala hygien- och klädregler samt distansering i avvaktan på provsvar när det handlar om symptomfri brukare.
- Basala hygien- och klädregler med tillägg av personlig skyddsutrustning som vid covid-19, om brukaren har symtom.
- Munskydd ska alltid användas vid alla nära kontakter
- Medarbetare utan symtom får arbeta i väntan på provsvar.

Vid provsvar

- Ansvarig läkare meddelar provsvar
- Vid behov av provsvar under helg kontaktar tjänstgörande sjuksköterska beredskapsjour.
- Kommunpersonal meddelar ansvarig läkare nästkommande vardag om provet är positivt

Beslutad av Signar Mäkitalo

Reviderad 2021-08-20

- Personal kan läsa sitt provsvar via 1177.se För personal som beställt prov via 1177.se gäller att positiva provsvar även rings ut.

I de fall patienter/brukare vägrar provtagning

1. Sjuksköterska (ssk) som ska ta provet ansvarar för att informera om varför det är viktigt att ta provet. Om patienten/brukaren ändå nekar informerar ssk personen om att hen informerar ansvarig läkare och att det skrivs in i respektive journal
2. Ssk i kommunen informerar Vårdcentralen via fristående meddelande i Prator att patienten fått information om vikten av provtagning men nekar provtagning. Ssk skriver i kommunens journal att *"Patienten är informerad om vikten av provtagning för covid för symtom/screening/smittspårning. Patienten nekar provtagning. Har informerat ansvarig läkare på Vårdcentralen via Prator"*
3. Samordningssköterska tar emot meddelandet i Prator. Respektive Vårdcentral beslutar vem som ska dokumentera detta i journal och hur ansvarig läkare informeras. *"Patienten har ordinerats PCR prov för symtom/smittspårning/screening men nekar provtagning."*

OBS! När patient/brukare nekar provtagning är det oerhört viktigt att vara observant på symtom. Vid smittspårning informera smittskydd och vårdhygien så de kan fatta beslut om ev. extra åtgärder för att begränsa misstänkt smitta.

Vid frågor

Ring med Vårdhygien/Smittskydd via växeln eller telefon: 016-10 35 85.
Måndag-torsdag kl.8-16 och fredag kl.8-15.

Smittspårningslista sparas på enheten. Kopia skickas till:
Smittskydd/Vårdhygien Mälarsjukhuset 631 88 Eskilstuna

Information till patient om smittspårning på olika språk

[Information patient smittspårning kommun Covid-19 Arabiska](#)
[Information patient smittspårning kommun Covid-19 Engelska](#)
[Information patient smittspårning kommun Covid-19 Somaliska](#)
[Information patient smittspårning kommun Covid-19 Tigrinja](#)

Beslutad av Signa Mäkitalo, smittskyddsläkare

Revidering

2021-06-20

Nytt stycke gällande **I de fall patienter/brukare vägrar provtagning** sid. 5

2021-06-18

Justeringen som gjordes 2021-06-16 ändras tillbaka till att "Vaccinerade mot Covid ska alltid ingå i smittspårning". Ändringen beror på att vård och omsorg undantas och personer i vård- och omsorg både personal och boende provtas trots två doser och två veckor.

2021-06-16

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut ändras gruppen som undantas från smittspårning till "Endast personer, brukare och medarbetare, som är fullvaccinerade för minst två veckor sedan undantas från smittspårning"

2021-05-12

Tidigare fanns en komplettering gällande påsk då beredskapsjouren ansvarar för ev. ordinationer för att det inte skulle bli en fördröjning med flera dagar. Det ansvaret fortsätter och texten ändras från påsk till storhelger s.1

- Under storhelg sker ordination via beredskapsjouren i Primärvården

2021-04-01

Ändring första stycket gällande vilka som ska ingå, nedanstående är tillagt

- om man umgåtts närmre än 1,5-2 m i mer än 15 min totalt under det senaste 48 tim. tidigare gällde 15 min sammanhängande vid ett tillfälle.
- Personer som de senaste 6 månaderna bekräftats med covid-19 i antikroppstest eller PCR ingår inte i smittspårningen med undantag vid tydliga symtom på covid-19
- Vaccinerade mot Covid ska alltid ingå i smittspårning

2021-03-31

Smittspårning på särskilt boende, korttidsboende, LSS boende , gruppboenden inom Socialpsykiatri och

HVB, beredskapsjouren ordinerar prover under påskhelgen s.1

Kontaktuppgifter smittskydd och vårdhygien under påsk s.5

Beslutad av Signa Mäkitalo, smittskyddsläkare

2021-02-26

Förtydligande enligt följande är tillagt och gäller för samtliga grupper

”Personer som de senaste 6 månaderna bekräftats med covid-19 i antikroppstest eller PCR ingår inte i smittspårningen”.

2020-11-25

Tillägg gällande avgränsning under första rubriken

- Alla brukare och alla medarbetare på aktuell enhet ingår i smittspårningen om man umgåtts närmre än 1,5-2 m i mer än 15 min vid ett och samma tillfälle.
- Om en person varit aktuell i annan smittspårning i närtid, kontakta vårdhygien om det är aktuellt med ny provtagning **Om ej aktuellt med ny provtagning var extra uppmärksam på ev. symtom**

Smittspårning tillägg Gruppboende inom Socialpsykiatri och HVB

2020-11-11

Smittspårning på LSS boende , sid 1

Bilaga 1 - SARS-Cov-2 – Smittspårningslista

Ansvarig sjuksköterska..... Enhet:.....Kommun.....

Smittspårning gäller brukare ☐ personal ☐ närstående ☐

SARS-Cov-2 –bärare Namn	Personnummer	Datum för bekräftad infektion	Eventuell vårdtid	Eventuell utskriven till

Övriga personer i smittspårningen

Patient/ personal/närstående	Personnummer	Kontaktat datum	Datum Prov 1	Provsvär Prov 1	Datum Prov 2	Provsvär Prov 2	Insjuknat			Signatur
							JA ➡	Datum	NEJ	
				Pos ☐ Neg ☐		Pos ☐ Neg ☐				
				Pos ☐ Neg ☐		Pos ☐ Neg ☐				
				Pos ☐ Neg ☐		Pos ☐ Neg ☐				

Övriga personer i smittspårningen (sid 2)

Patient/ personal/närstående	Personnummer	Kontaktat datum	Datum Prov 1	Provsvar Prov 1	Datum Prov 2	Provsvar Prov 2	Insjuknat			Signatur
							JA ➡	Datum	NEJ	
				Pos ☐ Neg ☐		Pos ☐ Neg ☐				
				Pos ☐ Neg ☐		Pos ☐ Neg ☐				
				Pos ☐ Neg ☐		Pos ☐ Neg ☐				
				Pos ☐ Neg ☐		Pos ☐ Neg ☐				
				Pos ☐ Neg ☐		Pos ☐ Neg ☐				
				Pos ☐ Neg ☐		Pos ☐ Neg ☐				
				Pos ☐ Neg ☐		Pos ☐ Neg ☐				

Bilaga 2 – Information till dig som är kontakt till person med bekräftad covid-19

Du har identifierats som en kontakt till en person som är smittad av det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19. Du själv har inte konstaterats vara smittad eller smittsam, men du kan ha varit utsatt för smitta på ett sådant sätt att du kan bli sjuk och i så fall också bli smittsam.

Vid covid-19 blir en person smittsam från det att personen får symtom. Infektionen blir oftast lindrig med milda luftvägssymtom och feber, men en del blir sjukare med andningsbesvär och behöver vårdas på sjukhus. En del kan även få muskelsmär, halsont, huvudvärk och magbesvär med diarréer. Det tar cirka 2 till 14 dagar från det att personen smittas till att den blir sjuk (inkubationstiden). Vanligast är fem dagar. Smittsamhet kvarstår tills att en smittad person mår allmänt bättre och har varit helt symtomfri under två dygn för personal dock minst sju dygn från första symtom, medan för brukare/patienter beräknas smittfrihet vara aktuellt efter 14 dagar.

Covid-19 smittar genom så kallad dropp- och kontaktsmitta. När en person nyser eller hostar bildas smittsamma droppar i luften. Då kan den som står nära bli smittad. När dropparna har fallit ned på ytor eller föremål kan smittämnen föras vidare därifrån, oftast via händerna. För att bli smittad av covid-19 måste smittämnet hamna på slemhinnor i ögon, näsa eller mun. Smittan är känsligt för vanliga rengöringsmedel som flytande tvål samt yt- och handdesinfektionsmedel som används i sjukvården. För att undvika att bli smittad är det därför viktigt att vara noggrann med den egna handhygien (tvätta händerna) och att undvika att beröra sitt eget ansikte (ögon, näsa, mun) med otvättade händer.

Följ nedanstående instruktioner för att undvika smittspridning

- ✓ **Ha goda hygienrutiner:** tvätta händerna ofta med tvål och varmt vatten och hosta i armvecket eller i näsduk. Använd handdesinfektionsmedel vid behov. Hosta inte mot andra människor.
- ✓ **Håll avstånd:** I de fall du kan, håll ett avstånd till andra på cirka 2 meter.
- ✓ **Inget symtom:** Så länge du inte har några symtom kan du leva som vanligt.
- ✓ **Om du har allmänna frågor om covid-19:** ring telefonnummer 113 13 om du inte har några symtom, men har allmänna frågor om covid-19. Information finns även på www.1177.se, www.krisinformation.se och www.folkhalsomyndigheten.se.
- ✓ **Om du får symtom på covid-19 (se ovan):** Undvik att träffa andra människor än de som bor i ditt hushåll. Det gäller tills du varit helt symtomfri under två dygn. Under den tiden får du inte resa med allmänna kommunikationsmedel, som buss eller taxi, varken inom Sverige eller utomlands.
- ✓ **Vid akuta symtom:** Om du får akuta symtom och är i behov av sjukvård ska du kontakta vården via 1177 Vårdguiden på telefonnummer 1177. Berätta att du varit utsatt för covid-19. Du ska inte besöka sjukhus eller vårdcentral utan att ringa först.